

Dr. Pál Ferenc

Május

Május 1.

Munkás Szent József napja, Május Elseje csöndesen, fátyolfelhősen virradt fel. Hol vannak azok az régi május elsejék, amelyek emléke az ingyensőr és ingyenvirslis miatt annyira belevésődött az emlékeinkbe: meghát fiatalok voltunk ...

Május 2.

Portugál regényt fordítok immár egy hónapja: egykori lektorunk budapesti visszaemlékezéseit álomszerű, igencsak szürrealisztikus műbe sűríti, amelyben régi szerelmét keresve eljut egészen Mozambikig; sztkkatós, kísérletező próza: nemcsak a kora májusi nyár izzaszt meg.

Május 3.

Csendes nap, fordítással telik az idő, közben kikapcsolódásként – az egészségemre gondolva – nagyokat sétálok, és látom, hogy a környéken a meggy- és cseresznyefák gyümölcsei egyre duzzadnak és piroslanak, hamarosan kóstolót veszek róluk, mint egykor a szegény vándorlegénynek az út menti szilvafákról.

Május 4.

Ha a munkába és az olvasásba belefáradva, itthoni lazítást keresek, hiába böngészem végig a nagy filmmegosztó portálokat (*si licitus est*: TVGO és HBOGO), már a filmek ismertetése elijeszt közhelyességével és laposságával, ezért azután „visszakalandozok” a netre föltett régi filmek közé, ahol olykor igazi gyöngyszemekre bukkanok... megöregedtem volna? elővett volna a portugál *saudade*? már-már elviselhetetlen a mindent elárasztó amerikai filmek technikai tökéletessége, egyik-másiknál még a Pirx kalandjai is jobb, mert emberibb...

Május 5.

Ma Arany János jár az eszemben:

„Híves, borongó őszi nap;/ Beült hozzám az únalom...”

Május van, és a Bakonyban esik a hó. Tavaly ilyenkor nem is hét, de nyolc ágra sütött a nap.

Május 6.

Lassan olyan véleményt kell formálnom a mai irodalmat tanuló nemzedékről, mint a romantikus költőkről írták: csak írnak, de nem olvasnak; a latin-amerikai elbeszéléstről tartott szemináriumomon egyik hétről a másokra nem tudnak egy novellát elolvasni – vagy nem is akarják.

Május 7.

Az ELTE BTK-n rendezendő Portugál Nyelv Napjának ötlete, amelyet csaknem egy évtizede az egykori portugál és brazil lektorral gondoltunk ki, szépen beérett: több mint félszáz érdeklődő hallgatta az előadásokat, a könyvbemutatót, és nézte meg az afrikai (angolai) ruhabemutatót valamint az utána következő batuque- és szamba-táncosok műsorát.

Május 8.

Szilágyi András barátommal ebédeltünk a belváros legjobb éttermében, a Mészársteakben: a kvantummechanikáról beszélgettünk.

Május 9.

Számomra és Brazília barátai számára örömteli hírral érkezett Magyarországra Ernesto Araújo, a brazil kormány külügyminisztere, mert a Külügyi és Külgazdasági Intézetben tartott előadásán bejelentette, hogy a brazil kormány létrehozta Guimarães Rosa Intézetek hálózatát.

Május 10.

Pázmány nap az egyemen, meglepő, hogy a fiatal és fiatalabb kollégák közül szinte senki nincs jelen, ez is az általános atomizálódást mutatja, este az ELTE zenekarának és tánckarának kellemes koncertje.

Május 11. szombat

A szokásos szombati bevásárlás, nagy séta utána. Spárga és eper napokat keresve találtunk egy csodálatos éttermet a közelünkben, ahol olyan epres rétest ettünk, mint még soha.

Május 12. vasárnap

Jó évtizede egy kis orr-fül-gégészeti beavatkozásra volt szükségem, közben derült ki, hogy az orvosom szabadidejében festő, és nagyon jó nonfiguratív képeket fest, meg karikatúrisztikus arcképeket: az egyik ilyen képet meg is vettük, ízes értelmiségi beszélgetés után.

Május 13. hétfő.

Valamikori portugál lektorunk, Ernesto Rodrigues magyar vonatkozásokban gazdag regényét befejeztem: összeállítottam egy támogatási kérelmet a lisszaboni Camões Intézethez; remélem nem dolgoztam hiába, sikerrel járok, bár idén főleg az orosz és kínai fordításokat támogatják.

Május 14.

Portugália: lassan félszázada, hogy először jártam Lisszabonban, az egykori provinciális fővárosból igazi világváros lett.

Május 15.

Fernando Pessoa magyarországi fogadtatásáról beszéltem a Lisszaboni Egyetem Bölcsészettudományi Karának népes közönsége előtt: nemcsak egyetemi kollégáim, hallgatók voltak jelen, hanem a megelőző kormányzati ciklus kulturális minisztere, valamikori budapesti nagykövet is.

Május 16.

Hosszú séta Lisszabonban: egész idő alatt úgy éreztem, a portugálok sokat profitáltak az

európai csatlakozásból, jól használták fel az EU-s támogatást, az utcákat, az embereket és a boltok kínálatát látva, úgy éreztem, bekerültek a kifinomult nyugat-európai belső körökbe (a Benfica-stadionhoz nem látogattam el).

Május 17.

Háromnegyed hétkor, portugáliai hajnalok hajnalok-hajnalán mentem ki a repülőtérre: Lisszabonban az első metró fél hétkor indul, az utolsó hajnali egy után.

Május 18.

Újabb tanulmányt kértek tőlem Pessoa magyarországi fogadtatásáról, ihletőül elővettem Bogdán László könyvét, a *Ricardo Reis Tahitin-t*; a sepsiszentgyörgyi író már jó ideje „átéli” Pessoa kötetét, és ebben a regényében megírja, hogy *heteronim* alakja elsüllyedt hajók roncsait fosztogatja Borgessel együtt, és ebből mesés vagyonna tesz szert, és vendégül látja költőtársait.

Május 19.

Csendes vasárnap, az esőtől való félelem bent tart a szobában, pedig jó lenne már kimozdulni, hogy feltöltsük a D-vitamin készletünket.

Május 20.

2011-től működik a kreatív írás minor a BTK-n; kezdeti áradásszerű roham csökkent ugyan, de egy-két csoportnyi hallgató mindig akad, akiket érdekelnek az írás rejtelmek: őket most, nyugdíjba menve rábízom kedves kollégám, Déri tanár úr gondjaira, aki mindig lelkes híve volt a képzésnek.

Május 21.

Augusztusban végre megszületik az első unokánk, még éppen időben, bizonytal megérem, hogy gimnáziumba megy, és ha a sors meg a Jóisten akarja, talán azt is, hogy érettségizik.

Május 22.

Megvalósulni látszik másik nagy tervem: 2013 óta dédelgetem az ELTE Brazil Központjának a tervét, most hallottam a hírt, hogy a nagy brazil íróról, Guimarães Rosa-ról elnevezett intézeti hálózatban talán szerepet szánnak a magyarországi központnak is.

Május 23.

Bensőséges megemlékezést rendezett a Portugál Nagykövetség abból az alkalomból, hogy hetven éves lettem: Maria José Morais Pires nagykövet asszony és Joaquim Pimpão, az AICEP igazgatója megemlékezett arról, milyen szerepet játszottam a portugál és a portugál nyelvű irodalom magyarországi terjesztésében.

Május 24.

Eseménytelen, csendes nap. Vásárlás, olvasgatás.

Május 25.

A születendő unoka jegyében: ellátogattunk a jövődő boldog szülőkhöz, és megnéztük a majd tíz perces ultrahangos felvételt, ahogy a jövődő kis hercegnő, Annabori produkálja magát: tempózik a lábacskaival, profilba, majd felénk fordul kis fejcskájával, hogy láthassuk szépvonalú száját, már előre készülünk arra, hogy milyen boldog nagyszülők leszünk.

Május 26.

Látogatás a család „őshazájában”, Gyömrőn, az ott maradt művészrokonoknál: az udvaron nagy felfordulás, gulyást főz a nagycsalád apraja-nagyja, ezért inkább bevonulunk a kissé tavasziasan hűvös szobába, és filozofálgatunk meg az ősökről beszélgetünk.

Május 27.

Utolsó aktív hetem az egyetemen: még vizsgáztatok, és végiglátogatom azokat, akikkel jóban voltam, mert remélhetőleg lesznek még óráim, ha nem is szűkebb tudományterületen.

Május 28.

Aktív készülődés arra a nyugdíjas korra, amikor az embernek semmire sincs ideje, egy 15 perces rutinvizsgálat miatt majdnem hat órát üldögélek különböző kórházi folyosókon, hogy azután derűsen távozzam: nincs túl nagy bajom, és a többiek – akik nálam romosabb állapotban vannak – sem fertőztek meg a gondjaikkal: tehát ép testtel és lélekkel érek haza.

Május 29.

Év- és évtized-forduló számomra, mert átlépek a hetvenesek közé, ahogy a portugál mondaná, *a casa dos setenta*, a hetvenes házba, a bensőséges reggeli családi megemlékezés után a jókívánságok tömege a facebookon meg e-mailben; különös, hogy az első gratulációkat (már hajnalok hajnalán) a bankoktól és azoktól a könyvesboltoktól kapom, ahonnan vásárolok, ajándékkuponokkal kedveskednek.

Május 30.

Megkezdődtek és június első napjaiig tartanak a búcsúzkodások a munkahelytől és az egészségben, erőben eltelt első hetven évtől; ha optimista vagyok, akkor is ennek csak a negyede, talán szűk harmada van hátra, ha nagyon nem rontok a sok búcsúzkodás közepette megivott áldomásokkal az egészségi állapotomon.

Május 31.

A sors finom ajándéka, 52. osztálytalálkozómon összevethettem állapotomat a jelen és a nem jelen lévőekkel: pozitív a szaldó.